

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobce **Kaufland Česká republika v.o.s.**, IČ 25110161, se sídlem v Praze 4, Pod Višňovkou 25, zastoupeného JUDr.Ing.Igorem Kremlou, advokátem se sídlem v Praze 4, Pod Višňovkou 25, proti žalovanému **Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce** se sídlem v Praze 2, Štěpánská 15, o žalobě proti rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce ze dne 7.4.2009, č.j.: ČOI 2611/2009/0120/1000/06/2009/Kr/Št

t a k t o :

I. Rozhodnutí ústředního ředitele Ústředního inspektorátu České obchodní inspekce ze dne 7.4.2009, č.j.: ČOI 2611/2009/0120/1000/06/2009/Kr/Št, se z r u š u j e a věc s e v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení v částce 7.760,- Kč do třiceti dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr.Ing.Igora Kremly, advokáta.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, doručenou k Městskému soudu v Praze dne 9.6.2009, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ústředního ředitele České obchodní inspekce (ČOI, dále též žalovaného správního úřadu) ze dne 7.4.2009, jímž zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí České obchodní inspekce, inspektorátu Středočeského a hl.m.Prahy, ze dne 14.1.2009, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 15.000,- Kč za porušení povinností, uvedených v prvoinstančním správním rozhodnutí, a uložena povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

pokračování

Žalobce v podané žalobě namítl, že rozhodnutí žalovaného správního úřadu je nezákonné. Nezákonnost spatřuje žalobce v tom, že napadeným rozhodnutím bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí, aniž proto byly splněny zákonem stanovené podmínky. Žádné ze správních rozhodnutí nemá náležitosti stanovené zákonem a všechna rozhodnutí jsou zmatečná a nepřezkoumatelná. Napadené rozhodnutí o odvolání spočívá na nesprávném právním posouzení věci a byla jím žalobci uložena nepřiměřená pokuta. Žalobce má za to, že k nezákonnosti napadeného rozhodnutí došlo v důsledku zkrácení žalobce na jeho právech jako účastníka řízení, zejména na právu moci rozhodnutí správního orgánu řádně a úplně přezkoumat a na základě takového řádného a úplného přezkoumání brojít proti postupu správních orgánů.

Nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce v tom, že jím bylo potvrzeno - v rozporu se zákonem - rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, kdy pro takový postup nebyly splněny zejména podmínky stanovené zákonem v ustanovení § 90 odst.5 správního řádu v platném znění. Rozhodnutí žalovaného i prvoinstančního orgánu jsou zmatečná, věcně a právně nesprávná a nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Žalobce má předně za to, že rozhodnutí prvoinstančního orgánu je zmatečné a že procesně správní úřad pochybil, když v rámci tzv. autoremedury k odvolání žalobce, kterým bylo původní prvoinstanční rozhodnutí napadeno v celém rozsahu, tj. směřovalo do všech výroků, změnil pouze část odůvodnění původního prvoinstančního rozhodnutí, aniž by vyhověl všem odvolacím námitkám a aniž by změnil samotný výrok prvoinstančního rozhodnutí. Tvzení prvostupňového úřadu, že vyhověl odvolání žalobce v plném rozsahu, je zcela nesprávné a rozporu se skutečným stavem věci. Podle názoru žalobce nebyly splněny podmínky ustanovení § 87 správního řádu, podle kterého může správní orgán, který rozhodnutí vydal, toto rozhodnutí změnit nebo zrušit pouze tehdy, jestliže odvolání žalobce plně vyhová. Ze stejného důvodu je nesprávné i tvrzení žalovaného, že prvoinstanční orgán postupoval správně, neboť vyhověl dvěma specifikovaným odvolacím námitkám v plném rozsahu. Žalobce k tomu namítá, že prvoinstanční orgán vyhověl pouze jediné námitce, když se vypořádal s novelizací zákona o ochraně spotřebitele, avšak ke druhé námitce ohledně nepřezkoumatelnosti zopakoval odůvodnění ze svého původního rozhodnutí a namítanou vadu neodstranil. Není tedy pravdou, že prvoinstanční orgán vyhověl žalobcovým námitkám v plném rozsahu. Nadto prvoinstanční orgán přistoupil pouze ke změně odůvodnění svého rozhodnutí a výrokovou část potvrdil, přestože žalobce v odvolání namítá nepřiměřenost uložené pokuty a navrhoval zrušení prvostupňového rozhodnutí. Žalobce tak má za to, že správní řízení trpí procesní vadou, která nebyla v odvolacím řízení odstraněna a postup obou správních orgánů je zmatečný, v jehož důsledku jsou obě napadená rozhodnutí nezákonná.

Ve druhé žalobní námitce žalobce namítal, že v odvolání namítl, že prvoinstanční orgán vyhověl pouze části odvolacích námitek a nijak se nevypořádal s odvolacími námitkami ohledně hodnocení hledisek povahy a rozsahu následků protiprávního jednání. Prvoinstanční orgán tak rozhodnutím, vydaným v autoremeduře, nezhojil vady původního prvoinstančního rozhodnutí, které je i nadále nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a věcně a právně nesprávné. Pod hledisko povahy protiprávního jednání prvoinstanční orgán podřadil dobu trvání protiprávního jednání, způsob, jakým došlo k naplnění skutkové podstaty a intenzitu, s jakou se žalobce dopustil uvedených správních deliktů. K době trvání prvoinstanční orgán uvedl, že nesprávné účtování ceny bylo zjištěno v den kontroly. Z toho však není zřejmé, zda a jak prvoinstanční orgán toto hledisko hodnotil. Ke způsobu jednání prvoinstanční orgán pouze jinými slovy obecně opsal skutečnost, která je znakem skutkové podstaty příslušného správního deliktu a je tedy rozhodná pro zjištění, zda ke spáchání správního deliktu došlo či

pokračování

nikoli a v jakém rozmezí lze pokutu uložit. Přihlédnutí k této skutečnosti jako k přitěžující okolnosti představuje podle názoru žalobce porušení zásady zákazu dvojího přičítání. Žalobci není zřejmé, jaké konkrétní úvahy prvoinstanční orgán vedly k závěru, že žalobcovo jednání bylo závažné. Hledisku rozsahu následků protiprávního jednání prvoinstanční orgán podřadil rozsah škody, odstranitelnost škody a reakci pachatele na odhalení protiprávního jednání. Odstranitelnost škody považoval prvoinstanční orgán za problematickou, pokud spotřebitel na nesprávnost neupozorní ihned, neboť je ve slabším postavení a navíc to vyžaduje nadstandardní schopnosti a aktivitu spotřebitele. Z toho prvoinstanční orgán dovodil, že rozsah následků je velmi závažný. K tomu žalobce uvádí, že je to čirá spekulace prvoinstančního orgánu, nepodložená kontrolními zjištěními o tom, jak se chová průměrný spotřebitel skutečně. Nadto je tato úvaha v rozporu s jinou úvahou, kterou prvoinstanční orgán uvedl dále, totiž že spotřebitel byl o slevě výrazně informován. Prvoinstanční orgán tak vlastně k tíži žalobce hodnotil jak to, že spotřebitel byl o slevě výrazně informován, tak to, že by nesprávné účtování bez podrobného prostudování účtenky nezjistil, což jsou dvě zcela protichůdné úvahy. Podle názoru žalobce je velmi pravděpodobné, že právě tuto informaci by si spotřebitel zapamatoval, aniž by byl nucen si ji zapisovat či podrobně kontrolovat účtenku. Žalobci není zřejmé, jaká konkrétní zjištění a úvahy vedly prvoinstanční orgán k závěru o tom, že reklamace není vyřízena během okamžiku, ale že jde o časově náročnější proces. Úvahy prvoinstančního orgánu, že následkem nesprávného účtování spotřebitel oproti očekávání nenakoupil výhodněji a že záměrem spotřebitele je nakoupit za ceny, se kterými byl seznámen, jsou pouze jiným a zcela obecným vyjádřením objektu skutkové podstaty správního deliktu a nic nevypovídají o konkrétním jednání žalobce. Žalobce zdůraznil, že se práva spotřebitele na reklamaci nedovolává jako polehčující okolnosti. Právo na reklamaci je nástrojem daným spotřebiteli a je na něm, zda ho účinně využije či nikoliv. Žalobce pak má za to, že je třeba posuzovat konkrétní jednání žalobce jako prodávajícího a že případné nevyužití práva ze strany spotřebitele nelze brát jako okolnost přitěžující pro prodávajícího. Pro posouzení odstranitelnosti škody může být relevantní pouze to, zda a jak byl žalobce jako prodávající připraven odstranit protiprávní stav a nahradit škodu, přičemž žalobce se této odpovědnosti nijak nezříká. K poškození spotřebitele prvoinstanční orgán uvedl, že částka 10,- Kč není zanedbatelná finanční částka, není však zřejmé, jak prvoinstanční orgán k tomuto závěru dospěl, neboť žádné bližší úvahy správní úřad neuvedl.

Žalobce má za to, že hlediskům povahy a rozsahu protiprávního jednání nebyly podřazené žádné relevantní skutečnosti, které by bylo možné v jejich rámci hodnotit a v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí absentují úvahy, kterými se správní orgán řídil při rozhodování o výši pokuty. K uvedeným odvolacím námitkám žalovaný správní úřad pouze uvedl, že úvaha prvoinstančního orgánu o výši uložené pokuty je v jeho rozhodnutí vyčerpávajícím způsobem uvedena a s prvoinstančním rozhodnutím se zcela ztotožnil. V odůvodnění pak odkázal na odůvodnění rozhodnutí prvoinstanční, aniž se žalobcovými námitkami jakkoli konkrétně vypořádal.

Žalobce má proto za to, že žalovaný správní úřad jako odvolací orgán se nezabýval řádně a odpovědně odvolacími námitkami a neodstraňováním vad prvoinstančního rozhodnutí, čímž porušil zásadu dvojí instancnosti správního řízení a odňal žalobci právo na řádné projednání jeho věci. Napadené rozhodnutí žalovaného trpí stejnými vadami jako rozhodnutí prvoinstanční, nemá náležitosti stanovené zákonem, je nepřezkoumatelné, věcně a právně nesprávné a spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žalobě ze dne 25.9.2009 vyplývá, že správní úřady obou stupňů postupovaly v souladu s názorem Městského soudu

pokračování

v Praze, vyjádřeným v rozsudku ze dne 21.7.2008, č.j.: 10 Ca 304/2006-36. Žalobce používá stále stejná tvrzení po celou dobu správního řízení bez ohledu na to, zda vytýkaná závada závadou byla či nebyla a zda byla či nebyla odstraněna. V rámci hospodárnosti a přehlednosti žalovaný odkázal v podrobnostech na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně uvedeného soudního rozsudku.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Šetřením České obchodní inspekce, Inspektorátu středočeského a hl. m. Prahy, bylo zjištěno, že dne 2.2.2006 v provozovně společnosti Kaufland v.o.s. v Benešově tato společnost nesprávně účtovala cenu výrobku – vysouvacího košíčku se 30 kolíčky – potřeby pro úklid, zakoupeného do kontrolního nákupu, účtovaného celkovou částkou 425,50,- Kč namísto správné částky 415,50,- Kč, tedy více než o 10,- Kč v neprospěch spotřebitele, když uvedený výrobek účtovala částkou 29,90,- Kč namísto správně 19,90,- Kč. Tímto jednáním jmenovaná společnost porušila ustanovení § 3 písm.c) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, v platném znění, podle něhož je prodávající povinen prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat.

Rozhodnutím ze dne 22.5.2006 správní úřad prvního stupně uložil žalobci finanční sankci ve výši 15.000,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, o němž rozhodl žalovaný správní úřad, který po přezkoumání písemných materiálů dospěl k závěru, že porušení citovaného ustanovení zákona bylo jmenované společnosti prokázáno, a proto bylo odvolání žalobce zamítnuto a rozhodnutí orgánu prvního stupně jako věcně správné potvrzeno.

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu ze dne 14.8.2006 podal žalobce žalobu ve správním soudnictví k Městskému soudu v Praze, který rozsudkem ze dne 21.7.2008, č.j.: 10 Ca 304/2006-36, rozhodnutí odvolacího orgánu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Soud shledal důvodnou námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí ve vztahu k výši uložené pokuty.

Na základě uvedeného rozsudku městského soudu odvolací orgán rozhodnutím ze dne 27.10.2008 původní rozhodnutí orgánu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání a rozhodnutí.

Inspektorát České obchodní inspekce vydal ve věci nové rozhodnutí dne 18.11.2008, jímž žalobci znovu uložil pokutu za uvedený správní delikt ve shodné výši 15.000,- Kč. Proti němu žalobce rovněž podal odvolání. O tomto odvolání rozhodl Ředitel České obchodní inspekce, Inspektorátu středočeského a hl.m.Prahy, rozhodnutím ze dne 14.1.2009, č.j.: 3185-10-06-II, jímž v rámci tzv. autoremedury změnil část odůvodnění odvoláním napadeného rozhodnutí ze dne 18.11.2008, přičemž výrok rozhodnutí o uložení pokuty ve výši 15.000,- Kč a povinnosti žalobce nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč ponechal beze změny.

Také toto rozhodnutí ředitele České obchodní inspekce, Inspektorátu středočeského a hl.m.Prahy, napadl žalobce odvoláním ze dne 26.1.2009, v němž shodně jako v podané žalobě namítal, že orgán prvního stupně nevyhověl všem odvolacím námitkám a že se orgán prvního stupně neřídil právně závazným právním názorem městského soudu, vysloveném ve zrušujícím rozsudku desátého senátu tohoto soudu.

pokračování

O podaném odvolání rozhodl ústřední ředitel České obchodní inspekce žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 7.4.2009, jímž odvolání zamítl a rozhodnutí České obchodní inspekce, Inspektorátu středočeského a hl.m.Prahy ze dne 14.1.2009, č.j.: 3185-10-06/II, potvrdil s odůvodněním, že nemůže akceptovat tvrzení žalobce o tom, že nebylo vyhověno všem odvolacím námitkám. V odvolání do rozhodnutí ze dne 18.11.2008 žalobce uvedl, že napadá rozhodnutí v celém rozsahu s tím, že nerozporuje zjištěný skutkový stav věci, ale že má za to, že rozhodnutí je věcně a právně nesprávné a nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V další části opravného prostředku specifikoval žalobce námitku, směřující k použitému právnímu předpisu v důsledku změny zákona o ochraně spotřebitele a dále nesouhlasil s odůvodněním výše pokuty. Těmto specifikovaným námitkám orgán prvního stupně podle odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vyhověl v plném rozsahu a odůvodnění změnil. Jinou, než uvedenou specifikaci námitek, uvedených v odvolání, žalobce nespecifikoval a nelze proto tvrdit, že orgán prvního stupně v rozhodnutí v rámci autoremedury nevyhověl všem odvolacím námitkám podle ustanovení § 87 správního řádu.

Odvolací správní úřad má dále za to, že orgán prvního stupně nedostatky rozhodnutí, vytýkané mu soudem odstranil a výši po uložení pokuty řádně zdůvodnil. Na odůvodnění, které je provedeno vyčerpávajícím způsobem, z důvodu přehlednosti odvolací orgán v odůvodnění napadeného rozhodnutí rovněž odkázal. Odvolací úřad se rovněž ztotožnil s výší pokuty, vyměřené orgánem prvního stupně, když podané odvolání i obsah spisového materiálu jako celek nezadávají důvod k jejímu snížení pod výměru, obsaženou v odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí. Sankce ve výši 15.000,- Kč, uložená v rámci sazby s horní hranicí 1.000.000,- Kč v době spáchání správního deliktu, se neodchyluje v neprospěch společnosti od pokut, ukládaných dozorovým orgánem v obdobných případech za porušení ustanovení § 3 písm.c) zákona na ochranu spotřebitele a odpovídá okolnostem daného případu.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správním úřadem obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žalobce ani žalovaný správní úřad nepožádali výslovně o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst.1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného správního úřadu, kterým mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 15.000,- Kč za porušení povinností, uvedených v prvoinstančním správním rozhodnutí, a uložena povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč.

Podle ustanovení § 3 písmeno c/ zákona o ochraně spotřebitele je prodávající povinen: prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy (zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách) a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat; při konečném účtování prodávaných výrobků a poskytovaných služeb v hotovosti se celková částka zaokrouhluje vždy k nejbližší platné nominální hodnotě zákonných peněz v oběhu.

pokračování

Podle ustanovení § 12 zákona o ochraně spotřebitele je prodávající povinen informovat v souladu s cenovými předpisy spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit. Informace o ceně nebo okolnost, že informace je neúplná anebo chybí, nesmí zejména vzbuzovat zdání, že a) cena je nižší, než jaká je ve skutečnosti, b) stanovení ceny závisí na okolnostech, na nichž ve skutečnosti nezávisí, c) v ceně jsou zahrnuty dodávky výrobků, výkonů, prací nebo služeb, za které se ve skutečnosti platí zvlášť, d) cena byla nebo bude zvýšena, snížena nebo nezměněna, i když tomu tak není, e) vztah ceny a užitečnosti nabízeného výrobku nebo služby a ceny a užitečnosti srovnatelného výrobku nebo služby je takový, jaký ve skutečnosti není.

Podle ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele uloží za porušení povinností stanovených v ustanovení § 3 a za porušení povinností stanovených v § 9 až 19 tohoto zákona orgány České obchodní inspekce pokutu až do výše 1.000.000,- Kč; při stanovení výše pokuty se přihlíží k povaze protiprávního jednání a k rozsahu jeho následků.

V první žalobní námitce žalobce namítal, že rozhodnutí žalovaného správního úřadu je nezákonné. Nezákonnost spatřoval žalobce v tom, že napadeným rozhodnutím bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí, aniž proto byly splněny zákonem stanovené podmínky. Namítal, že již rozhodnutí prvoinstančního orgánu je zmatečné a že procesně správní úřad pochybil, když v rámci právního institutu tzv. autoremedury k odvolání žalobce, kterým bylo původní prvoinstanční rozhodnutí napadeno v celém rozsahu, tj. směřovalo do všech výroků, změnil pouze část odůvodnění původního prvoinstančního rozhodnutí, aniž by vyhověl všem odvolacím námitkám a aniž by změnil samotný výrok prvoinstančního rozhodnutí. Tvzení prvostupňového úřadu, že vyhověl odvolání žalobce v plném rozsahu, je zcela nesprávné a rozporu se skutečným stavem věci. Podle názoru žalobce nebyly splněny podmínky ustanovení § 87 správního řádu.

Podle ustanovení § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit nebo změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a jestliže tím nemůže být způsobena újma žádnému z účastníků, ledaže s tím všichni, kterých se to týká, vyslovili souhlas. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání.

Podle názoru žalobce prvoinstanční orgán vyhověl pouze jediné námitce, když se vypořádal s novelizací zákona o ochraně spotřebitele, avšak ke druhé námitce ohledně nepřezkoumatelnosti zopakoval odůvodnění ze svého původního rozhodnutí a namítanou vadu neodstranil. Není tedy pravdou, že prvoinstanční orgán vyhověl žalobcovým námitkám v plném rozsahu. Nadto prvoinstanční orgán přistoupil pouze ke změně odůvodnění svého rozhodnutí a výrokovou část potvrdil, přestože žalobce v odvolání namítá nepřiměřenost uložené pokuty a navrhoval zrušení prvostupňového rozhodnutí. Žalobce tak má za to, že správní řízení trpí procesní vadou, která nebyla v odvolacím řízení odstraněna a postup obou správních orgánů je zmatečný, v jehož důsledku jsou obě napadená rozhodnutí nezákonná.

Včasně a přípustné odvolání podané osobou k tomu oprávněnou může být vyřízeno správním úřadem prvního stupně, který rozhodnutí vydal, cestou autoremedury podle ustanovení § 78 správního řádu, avšak podmínkou je, že odvolání plně vyhoví. Autoremedura je tak vázána na možnost plného vyhovění odvolání a přichází v úvahu jen tam, kde správní úřad prvního stupně na základě posouzení odvolacích důvodů uzná, že pochybil. Autoremedura je výjimkou ze zásady dvojinstančnosti správního řízení, kdy se do postavení

pokračování

odvolacího orgánu dostává orgán prvního stupně, byť jeho možnost rozhodnutí je omezená - nemůže odvolání sám věcně zamítnout, pouze mu v plném rozsahu vyhovět.

Žalovaný odvolací správní úřad tím, že z rozhodnutí správního úřadu o odvolání žalobce, vydaného v rámci autoremedury, nesprávně uzavřel, že výše uvedené předpoklady ustanovení § 87 správního řádu byly naplněny, aniž se pozastavil nad žalobcem namítanou skutečností, že se prvostupňový orgán s odvolací námitkou nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního úřadu prvního stupně vypořádal toliko odkazem na odůvodnění původního rozhodnutí, zatížil správní řízení vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, neboť za této procesní situace nebyly podle názoru městského soudu již z těchto výše naznačených důvodů splněny podmínky, za nichž může odvolací správní úřad podle ustanovení § 90 správního řádu odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

Ve druhé žalobní námitce žalobce namítal, že v odvolání namítl, že prvoinstanční orgán vyhověl pouze části odvolacích námitek a nijak se nevypořádal s odvolacími námitkami ohledně hodnocení hledisek povahy a rozsahu následků protiprávního jednání. Prvoinstanční orgán tak rozhodnutím, vydaným v autoremeduře, nezhojil vady původního prvoinstančního rozhodnutí, které je i nadále nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a věcně a právně nesprávné.

Důvodnou shledal Městský soud v Praze rovněž žalobní námitku, ve které žalobce namítl, že žalovaný odvolací správní úřad nehodnotil závažnost zjištěné odchylky (celkový rozdíl v neprospěch spotřebitele v poměru k celkové hodnotě nákupu ve výši 10,- Kč) a nezabýval se ostatními okolnostmi za nichž byl rozdíl zjištěn. K této námitce žalobce je nutno předeslat, že ukládání pokut za správní delikty, tudíž i rozhodování o jejich výši, se děje ve sféře správního uvážení (tzv. diskreční pravomoci správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, respektive volit některé z možných řešení, které zákon dovoluje (viz ustanovení § 78 odst.1 s.ř.s.). Podrobit správní uvážení soudnímu přezkoumání lze jen potud, překročil-li správní orgán zákonem stanovené meze tohoto uvážení a nebo – v tomto směru došlo soudním řádem správním k rozšíření soudního přezkoumání – zda správní orgán volné uvážení nezneužil.

Řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. Ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele obsahuje výčet hledisek, ke kterým je správní orgán povinen přihlédnout při stanovení výše pokuty (povaha protiprávního jednání a rozsah jeho následků). Vzhledem k tomu, že se jedná o výčet taxativní, je správní orgán povinen se při svých úvahách o konkrétní výši ukládané pokuty těmito hledisky zabývat a k jiným než v zákoně uvedeným hlediskům by při stanovení výše pokuty neměl přihlížet. Hlediska uvedená v citovaném ustanovení je třeba zohlednit a posoudit vždy. Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné. Rozhodně nelze výši pokuty odůvodňovat poukazem na splnění zákonných podmínek skutkové podstaty správního deliktu, tedy skutkových podstat správních deliktů uvedených ve výše označených zákonných ustanoveních. Splnění zákonných podmínek skutkové podstaty správního deliktu je totiž základním předpokladem pro vyvození sankční odpovědnosti, tj. předpokladem pro uložení sankce, ale nevypovídá nic o její výši.

pokračování

Městský soud v Praze dospěl po provedeném řízení k závěru, že jak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak i rozhodnutí žalovaného je v tomto směru nepřezkoumatelné, neboť ačkoliv si správní orgán prvního stupně byl zákonných hledisek pro stanovení výše pokuty vědom, z jeho rozhodnutí nelze poznat, jaké skutečnosti pod ně podřadil, jelikož pouze konstatoval skutková zjištění tvořící skutkovou podstatu správního deliktu, která poté podřadil též pod zákonná hlediska pro stanovení výše pokuty. Takové konstatování (způsob vypořádání se) však nelze považovat za úvahy správního orgánu, z nichž by vyplývalo, pod která hlediska zmiňované skutečnosti podřazoval a jaké závěry ohledně výše pokuty z nich vyvozoval, přičemž žalovaný tento nedostatek neodstranil, když se zcela nepřipustně v rámci vypořádání se s odvolacími námitkami žalobce výslovně odkázal na obsah odůvodnění rozhodnutí správního úřadu prvního stupně.

Jak již bylo uvedeno výše, z ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že jediná kritéria, ke kterým lze při stanovení výše pokuty přihlížet jsou a) povaha protiprávního jednání a b) rozsah jeho následků. Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že jakkoliv má správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení, je vázán základními principy správního rozhodování (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2005, č. j. 8 As 5/2005 - 53, viz www.nssoud.cz).

Mezi tyto principy správního rozhodování přitom podle Nejvyššího správního soudu patří i úplnost, respektive dostatečná odůvodněnost rozhodnutí správního orgánu, které v konečném důsledku vyvolají i jeho přesvědčivost. Správní orgán je tak povinen se při ukládání sankce zabývat podrobně všemi hledisky, které zákon předkládá, a podrobně a přesvědčivě odůvodnit, ke kterému hledisku přihlédl, a navíc podrobně odůvodnit, jaký vliv mělo toto hledisko na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty tak musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem nepřipouštějícím rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu.

Obecné a toliko rekapitulační odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, který v něm pouze uvádí skutková zjištění, poté poukazuje na znění označených ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, pod jedno z kritérií pro uložení pokuty (povaha protiprávního jednání) výslovně zařazuje skutkovou podstatu jiného správního deliktu, jehož se žalobce měl dopustit a o druhém ze zákonem stanovených kritérií (rozsah následků protiprávního jednání) se ani nezmiňuje, nemohl soud přijmout, neboť výše stanoveným požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí, resp. na jeho přesvědčivost neodpovídá, protože z něj nevyplývá, že by se správní orgán skutečně zabýval kritérii vymezenými shora uvedeným ustanovením § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele, natož pak z něj nevyplývá, že by správní orgán konkrétně odůvodnil, jaký mělo to které kritérium vliv na výši pokuty.

Pokud jde o hledisko povahy protiprávního jednání, pak je možno z rozhodnutí žalovaného relevantně dovodit pouze hledisko nesplnění povinností uložených v zájmu dodržování jedné ze zásad poctivosti prodeje a toho, aby byl spotřebitel informován o ceně prodávaných výrobků dříve než vstoupí v jednání o jejich případné koupi. Samotnou skutečnost, že spotřebitel nebyl řádně informován o ceně výrobků, však nelze při rozhodování o konkrétní výši uložené pokuty již vzít v úvahu. Toto kritérium je totiž již zohledněno ve skutkové podstatě správního deliktu (porušení ustanovení § 12 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele), kterého se žalobce dopustil, a za které zákonodárce stanovil možnost uložit pokutu. Soudu tak nezbyvá než konstatovat, že prvostupňový správní orgán při ukládání pokuty pochybil tím, že se nevypořádal dostatečným a přezkoumatelným způsobem

pokračování

s hledisky, jež je na základě ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele povinen zohlednit, a žalovaný nejen, že toto pochybení neodstranil, ale dopustil se navíc ještě porušení zásady zákazu dvojího přičítání, když zohlednil deliktní jednání žalobce jak při subsumpci pod konkrétní zákonná ustanovení, tak i při odůvodňování uložené pokuty. V této souvislosti považoval Nejvyšší správní soud za vhodné připomenout znění uvedených ustanovení zákona o ochraně spotřebitele: v ustanovení § 3 písm.c) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, se uvádí, že prodávající je povinen prodávat výrobky a poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat.

Podle ustanovení § 12 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele je prodávající je povinen informovat v souladu s cenovými předpisy spotřebitele o ceně prodáváných výrobků nebo poskytovaných služeb zřetelným označením výrobku cenou nebo informací o ceně výrobků či služeb jinak vhodně zpřístupnit. Prokázání takového jednání je však samo o sobě nezbytným předpokladem pro to, aby správní orgán mohl takové jednání kvalifikovat jako správní delikt podle zákona o ochraně spotřebitele. Nelze ho však již zohledňovat jako zvláštní okolnost při ukládání výše pokuty. Pokud tedy je porušení ustanovení zákona o ochraně spotřebitele zohledňováno i při stanovování výše pokuty, došlo k porušení zásady zákazu dvojího přičítání. Podle této zásady platí, že k okolnosti, která je zákonným znakem deliktu, nelze přihlídnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující při ukládání sankce. Nelze jednu a tutéž skutečnost, která v posuzované věci je dána v intenzitě nezbytné pro naplnění určitého zákonného znaku skutkové podstaty konkrétního porušení právní povinnosti, současně hodnotit jako okolnost obecně polehčující či obecně přitěžující. V případě hodnocení druhého hlediska, stanoveného v ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele (rozsah následků protiprávního jednání), si žalovaný vedl lépe, když uvedl, že „rozsah následků protiprávního jednání je dán jak počtem výrobků, které postrádaly zákonem stanovené informace pro spotřebitele a dále i výší finančního poškození spotřebitele, které bylo zapříčiněné chybným účtováním, tak i počtem kontrolních zjištění. Při úvaze o rozsahu následků protiprávního jednání orgán prvního stupně vycházel ze zjištěné skutečnosti, kdy bylo v konkrétním případě zjištěno, že celkový rozdíl v neprospěch spotřebitele činil 10,- Kč. Výše uvedené odůvodnění lze považovat za určitou, ale stále nedostatečnou úvahu o obsahu kritéria „rozsah následků protiprávního jednání“ ve smyslu ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele, nikoliv však za náležité vypořádání se s touto otázkou, kde by správní orgán měl zvážit a odůvodnit, nakolik zjištěný cenový rozdíl v celkové výši 10,- Kč, měl – při celkovém rozsahu do oběhu daného a posléze prodaného zboží – vliv a v jakém směru (tj. zda ve smyslu zvýšení či snížení) na výši uložené pokuty. Rozhodnutí žalovaného je tudíž v tomto směru nedostatečné, neboť výše uvedenou úvahu žádné ze správních rozhodnutí neobsahuje.

Zákon o ochraně spotřebitele taxativně vymezuje kritéria, podle kterých je třeba hodnotit výši pokuty. Pokutu podle ustanovení § 24 odst.1 zákona o ochraně spotřebitele lze uložit za porušení povinností stanovených v § 3, 6, 7a, § 7b, § 8 odst. 1, 2, 3 a 4, § 8a odst. 1, § 9 až 19 tohoto zákona. Ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, zmíněná v ustanovení § 24 odst.1 téhož zákona, obsahují povinnosti (prodávajícího) při prodeji výrobků a poskytování služeb a porušení těchto povinností je sankcionováno. Podle výše uvedené a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu však porušení těchto povinností nelze brát v úvahu současně při stanovení výše pokuty za tato porušení, neboť porušení jakékoli z uvedených povinností není možné podřadit pod povahu protiprávního jednání či pod rozsah jeho následků. Pod kritérium „povaha protiprávního jednání“ možno podřadit například dobu trvání protiprávního jednání či způsob a intenzitu, jakou došlo k naplnění skutkové podstaty

pokračování

správního deliktu. Pod kritérium „rozsah následků protiprávního jednání“ pak lze podřadit skutečnosti jako: rozsah škody, odstranitelnost škody, případně reakci pachatele na odhalení jeho protiprávního jednání (zjištěných nedostatků), eventuálně zjištění, zda k takovému jednání dochází opakovaně. V tomto směru (tj. ke způsobu jednání) nutno uvést, že z rozhodnutí správních orgánů nelze vůbec zjistit například to, v čem spočívalo „neinformování spotřebitele o ceně 8 druhů vína v souladu s cenovými předpisy“. Není zřejmé, zda etiketa na lahvích vůbec nebyla, nebo byla s cenou vyšší než byla účtována, nebo naopak s cenou nižší a jaká tedy v důsledku zjištění byla úvaha o výši pokuty.

Rekapitulace skutkových zjištění, na kterou navazuje pouhé konstatování zákonných kritérií pro uložení pokuty, aniž by bylo zřejmé, zda a jakým způsobem byla zákonná kritéria pro uložení pokuty hodnocena, je zcela nedostatečná. Úvaha správního orgánu musí vést k hodnocení individuální povahy protiprávního jednání, přičemž zvažované okolnosti je třeba rozlišovat na přitěžující a polehčující a vždy je posuzovat z hlediska konkrétního dopadu na daný případ. Uvede-li správní orgán pouze tolik, že k nějakému aspektu přihlédl, aniž by sdělil, jakou hodnotu, byť abstraktně vyjádřenou, tomuto aspektu přiřadil, stává se takové tvrzení do značné míry neurčitým, a v důsledku toho i nepřezkoumatelným, tak jak je tomu i v posuzovaném případě. Uvedené nedostatky přitom nebyly rozhodnutím žalovaného zhojeny a absence zmíněných úvah zakládá zjevnou nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí pro nedostatek důvodů

Pokud žalobce v podané žalobě namítl, že v rozporu s ustanovením § 3 odst.4 správního řádu správní orgán prvního stupně nedostatečně zjistil skutkový stav a došlo tak v průběhu řízení k porušení ustanovení § 3 a § 68 odstavce 3 správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, pak z podané žaloby není zřejmé, v čem konkrétně žalobce spatřuje nedostatek spolehlivě zjištěného stavu věci, neboť žalobce se ani v průběhu řízení před správními orgány, ani v rámci podané žaloby nevyjádřil blíže k obsahu kontrolních protokolů, které byly nejvýznamnějším podkladem pro rozhodnutí o zahájení správního řízení a o uložení pokuty, v tomto směru soud tuto žalobní námitku shledal nesrozumitelnou pro nedostatek odůvodnění.

Na základě uvedených důvodů a s odkazem na podrobné odůvodnění zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně. Žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci samé. Z tohoto důvodu soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil podle ustanovení § 78 odstavce 1 s.ř.s. a současně vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému (ustanovení § 78 odst.4 s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že uvedenými vadami trpí dle názoru Nejvyššího správního soudu i rozhodnutí správního úřadu prvního stupně, zrušil soud podle ustanovení § 78 odstavce 3 s.ř.s. i toto rozhodnutí. Správní orgány jsou právním názorem, vysloveným Městským soudem v Praze i výše uvedeným zrušujícím rozsudkem Nejvyššího správního soudu, v dalším řízení vázány (ustanovení § 78 odst.5 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanoveními § 60 odst.1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náhrada nákladů řízení představuje v dané věci žalobcem zaplacený soudní poplatek z podané žaloby v částce 2.000,- Kč a dále odměnu právního zástupce žalobce JUDr. Ing. Igora Kremly, advokáta, a jeho hotové výdaje. Výše mimosmluvní odměny v daném případě činí dva úkony právní služby po 2.100,-Kč (převzetí zastoupení, podání žaloby) podle ustanovení § 7, § 9 a § 11 odst.1 vyhlášky č.177/1996 Sb., advokátního

pokračování

tarifu, v platném znění, a dvakrát režijní paušál po 300,-Kč za náhradu hotových výdajů zástupce žalobce podle ustanovení § 13 odst.3 advokátního tarifu. Dále byla jako součást odměny zástupce žalobce přiznána 20% daň z přidané hodnoty z celkové odměny za právní zastoupení v částce 960,- Kč podle vyhlášky č. 110/2004 Sb. a zákona č. 237/2004 Sb., neboť právní zástupce žalobce je podle předloženého osvědčení plátcem DPH. Celková výše přiznaných nákladů řízení činí 7.760,-Kč, jejichž povinnost k náhradě soud přiznal proti žalovanému k rukám právního zástupce žalobce ve třicetidenní lhůtě k plnění.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a následujících s.ř.s. u Městského soudu v Praze kasační stížnost, a to ve lhůtě do dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu. Podle ustanovení § 105 odst.2 s.ř.s. stěžovatel musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem ; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 26.srpna 2010

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu